

ΑΥΤΙΣΜΟΣ

*Μια διαφορετική μορφή
επικοινωνίας*

ΟΡΙΣΜΟΣ

- Οι Neisworth και Wolfe (2005) ορίζουν τον αυτισμό ως « αναπτυξιακή διαταραχή που χαρακτηρίζεται από σημειωμένη δυσκολία στην επικοινωνία και τις κοινωνικές σχέσεις και από παρουσία μη τυπικών συμπεριφορών, όπως ασυνήθιστες αποκρίσεις στην αίσθηση, επαναλαμβανόμενες κινήσεις και επιμονή σε ρουτίνες και ομοιότητα
- ο Αμερικάνικος Σύλλογος Αυτισμού ορίζει τον αυτισμό ως σύνθετη αναπτυξιακή διαταραχή που τυπικά εμφανίζεται κατά τη διάρκεια των τριών πρώτων χρόνων της ζωής

Η ΔΙΑΤΑΡΑΧΗ ΥΠΟ -ΟΜΑΔΕΣ

Η τέταρτη έκδοση του DSM αναφέρει 5 τύπους διάχυτης αναπτυξιακής διαταραχής :

- αυτιστική διαταραχή
- παιδική αποδιοργανωτική διαταραχή
- σύνδρομο Rett
- σύνδρομο Asperger
- διάχυτη αναπτυξιακή διαταραχή μη προσδιοριζόμενη αλλιώς .

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

- Διαταραχή της κοινωνικής αλληλεπίδρασης
- Διαταραχή της επικοινωνίας
- Διαταραχή της φαντασίας
- Επαναλαμβανόμενες στερεοτυπικές δραστηριότητες
- Προβλήματα λόγου
- Διαταραχές οπτικού ελέγχου και βλεμματικής επαφής
- Προβλήματα μίμησης και κίνησης
- Ασυνήθιστες – παράξενες αντιδράσεις σε αισθητηριακές εμπειρίες
- Ακατάλληλες συναισθηματικές αντιδράσεις
- Ποικίλες διαταραχές στις φυσικές λειτουργίες και στη φυσική ανάπτυξη

ΠΙΘΑΝΑ ΑΙΤΙΑ ΑΥΤΙΣΜΟΥ

- εγκεφαλική λειτουργία
- γενετικά αίτια
- περιβαλλοντικούς παράγοντες

Ερευνώνται επίσης:

- ιογενής μόλυνση
- μεταβολική διαταραχή
- τροφικές αλλεργίες και ελλείψεις σε βιταμίνες, μέταλλα ή ένζυμα

ΔΙΑΦΟΡΟΔΙΑΓΝΩΣΗ

- γλωσσικές : προβλήματα λόγου μόνο, χωρίς προβλήματα κοινωνικής συναλλαγής
- νοητική υστέρηση, χωρίς διάχυτη διαταραχή
- υπερκινητικότητα
- ελλειμματική προσοχή
- προβλήματα ακοής
- εκλεκτική αλαλία
- προσκόλληση ως αντίδραση
- Σύνδρομο του εύθραυστου Χ
- Σύνδρομο Tourette
- ψυχιατρικές καταστάσεις

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΣΤΟΝ ΛΟΓΟ ΑΥΤΙΣΤΙΚΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

- Ηχολαλία
- Αντιστροφή αντωνυμιών
- Στερεότυπες λέξεις ή εκφράσεις
- Ιδιοσυγκρασιακή ομιλία
- Δυσκολία με τους χρόνους και τις λέξεις : αυτό- εκείνο, εδώ – εκεί, έρχομαι –πηγαίνω.
- Περίεργη χρήση μεταφορών.
- Περιεχόμενο ομιλίας: πεζό, σχοινοτενές.
- Λόγος συγκεκριμένος, χωρίς υπονοούμενο.
- Πλήρης έλλειψη φωνητικών διακυμάνσεων (προσωδία, ρυθμός και ένταση φωνής, ροή λόγου).
- Χρήση συμβατικών φράσεων (π.χ. λοιπόν, τέλος πάντων κ.α. χωρίς να τις κατανοούν).

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΣΤΟΝ ΛΟΓΟ ΑΥΤΙΣΤΙΚΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

- Έλλειψη κατανόησης λεπτού χιούμορ και πνευματώδους λόγου.
- Μη χρησιμοποίηση του λόγου αυθόρμητα και λειτουργικά στα πλαίσια της συζήτησης.
- Χρήση νεολογισμών.
- Μη κατανόηση και παρερμηνεία συναισθημάτων.
- Έλλειψη χρήσης αντωνυμιών.
- Απουσία κατανόησης κοινωνικών κανόνων
- Απουσία ικανότητας συζήτησης.
- Ελλιπής αντίληψη της πραγματικότητας.
- Σημασία στη λεπτομέρεια

ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

- Το παιδί δεν αντιδρά στο άκουσμα του ονόματος του
- Δεν μπορεί να εκφράσει αυτό που θέλει
- Έχει καθυστέρηση στην ανάπτυξη του λόγου
- Δεν έχει ξεκινήσει να λέει συλλαβές σε ηλικία 12 μηνών
- Δεν έχει δηλωτικές κινήσεις με τα χέρια (να δείχνει με το δάχτυλο, να κουνάει το χέρι αντίο κτλ.) σε ηλικία 12 μηνών
- Δεν έχει αρχίσει να λέει μεμονωμένες λέξεις σε ηλικία 16 μηνών
- Δεν έχει αυθόρμητες φρασούλες των 2 λέξεων σε ηλικία 24 μηνών (δεν πρέπει απλώς να επαναλαμβάνει σαν ηχώ αυτά που λένε οι άλλοι)
- Οι γονείς παρατηρούν ότι το παιδί έχει μερική ή ολική απώλεια λόγου ή κοινωνικών δεξιοτήτων, σε οποιαδήποτε ηλικία
- Παρουσιάζει ηχολαλία :σταθερή, κατά λέξη, επανάληψη αυτού που έχει ειπωθεί
- Παρουσιάζει χρονικά καθυστερημένη ηχολαλία : επανάληψη αυτού που έχει ειπωθεί νωρίτερα
- Σύγχυση μεταξύ α' και β' ενικού προσώπου

ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

- Δεν ακολουθεί οδηγίες
- Κατά καιρούς μοιάζει σαν είναι κουφό
- Μερικές φορές ακούει, μερικές όχι
- Παρατηρείται έλλειψη χειρονομιών και μέσων μη λεκτικής έκφρασης (π.χ., δε δείχνει με το βλέμμα κάτι το οποίο επιθυμεί, δε δείχνει με το χέρι κάποιο μακρινό αντικείμενο, όπως ένα αεροπλάνο στον ουρανό, δεν κουνάει το χέρι σε χαιρετισμό)
- Το παιδί, ενώ έχει αποκτήσει γλωσσικές ικανότητες (λέξεις ή φράσεις), ξαφνικά παύει να τις χρησιμοποιεί
- Αδυναμία να ακολουθήσει το βλέμμα κάποιου άλλου που κατευθύνεται σε ένα κοντινό αντικείμενο ή πρόσωπο
- Αδυναμία για μοιρασμένη/ κοινή προσοχή (δηλαδή να κοιτάζει μαζί με ένα άλλο άτομο κάποιο αντικείμενο ή κατάσταση που παρουσιάζει ενδιαφέρον)

ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗ

- Δεν έχει κοινωνικό χαμόγελο (ειδικά ως απάντηση στο χαμόγελο των άλλων) ή ζεστή και χαρούμενη αντίδραση στους οικείους του από την ηλικία των 6 μηνών
- Προτιμά να παίζει μόνο του
- Παίρνει ότι θέλει μόνο του, χωρίς να το ζητήσει
- Είναι πολύ ανεξάρτητο για την ηλικία του
- Κάνει πράγματα «νωρίς» για την ηλικία του
- Δεν κοιτάζει τους άλλους στα μάτια
- Μοιάζει σαν να βρίσκεται στον κόσμο του
- Δεν δίνει προσοχή στους άλλους
- Όταν το παίρνουν αγκαλιά, δεν προσφέρει «βοήθεια» («είναι σαν να σηκώνεις σακί με πατάτες»)
- Δεν ενδιαφέρεται για τα άλλα παιδιά

ΣΥΝΟΔΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΤΩΝ ΑΥΤΙΣΤΙΚΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

- Αποφυγή βλεμματικής επαφής
- Έντονες αισθητηριακές δυσλειτουργίες (υπερευαισθησία στους ήχους, υπερευαισθησία σε απτικά ερεθίσματα, ευαισθησία σε χρώματα ή φωτισμό)

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ : ΣΗΜΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

- Βοηθούν στον εντοπισμό συγκεκριμένων εξελικτικών προβλημάτων και στη σωστή διάγνωση
- Προσφέρουν μια αντικειμενική περιγραφή των ικανοτήτων και μειονεξιών του παιδιού
- κριτήριο για το αν το παιδί μπορεί να ενταχθεί σε συγκεκριμένο πρόγραμμα αποκατάστασης ή να πληρώσει η ασφάλεια για συγκεκριμένες θεραπείες
- Βοηθούν στην οργάνωση κατάλληλης παρέμβασης
- Αποτελούν a baseline για να μετριοούνται η πρόοδος και η αποτελεσματικότητα των παρεμβάσεων

ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΠΡΩΙΜΗΣ ΑΝΙΧΝΕΥΣΗΣ

- **Checklist for Autism in Toddlers (CHAT)**
- **Pervasive Developmental Disorder Screening Test – Stage**
- **Australian Scale for Asperger's Syndrome**

ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ

- Denver II
- Revised Denver Pre – Screening Developmental Questionnaire
- Autism Screening Questionnaire (ASQ)
- Ages and Stages Questionnaire
- Bregance Screens
- Child Developmental Inventories
- Parent' s Evaluation of Developmental (PEDS
- Κλίμακα Bayley scales II
- Diagnostic Interview for Social and Communication Disorders
- Autistic Diagnostic Interview – Revised (ADI – R)
- Gilliam Autism Scale
- Childhood Autism Rating Scale
- Parent' s Interview for Autism
- Autism Diagnostic Observation Schedule (ADOS)

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ

Χαρακτηριστικά καλού προγράμματος :

- Επιλογή κατάλληλου στόχου
- Ιδανικό εκπαιδευτικό περιβάλλον
- Εισαγωγή νέων ιδεών, προγραμμάτων και προσεγγίσεων

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ

Για να στηθεί ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα πρέπει να ληφθούν υπ' όψιν :

Τα κριτήρια επιλογής και σχεδιασμού παρέμβασης :

- Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε παιδιού
- Ο βαθμός της διαταραχής του
- Ο επίπεδο των ικανοτήτων του
- Η συμπεριφορά του
- Οι στόχοι παρέμβασης
- Το κόστος παρέμβασης

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ

Ο προγραμματισμός της παρέμβασης περιλαμβάνει

:

- Εξατομικευμένο πρόγραμμα για κάθε παιδί
- Διαφορετικούς στόχους για κάθε παιδί
- Ιδιαίτερο προγραμματισμό δραστηριοτήτων για κάθε παιδί, προσαρμοσμένο στις δυνατότητες, αδυναμίες και ιδιαιτερότητες του

Φάσμα δραστηριοτήτων

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ

Φάσμα δραστηριοτήτων :

- Κοινωνική ανάπτυξη
- Γλωσσική ανάπτυξη
- Ψυχοκινητική ανάπτυξη
- Νοητική ανάπτυξη
- Γνωστική ανάπτυξη
- Συναισθηματική ανάπτυξη

ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

- ΜΕΘΟΔΟΣ ΤΕΑCCH
- ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΜΕΣΩ
ΑΝΤΑΛΛΑΓΗΣ ΕΙΚΟΝΩΝ – PECS
- ΝΟΗΜΑΤΙΚΗ ΓΛΩCΣΣΑ
- ΜΑΚΑΤΟΝ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Ολοκληρώνοντας την εργασία αυτή καταλήγουμε ότι κάθε άτομο με τη διαταραχή έχει τα δικά του χαρακτηριστικά, τα οποία όμως «μοιράζεται». . Είναι λοιπόν ιδιαίτερα σημαντική η έγκαιρη διάγνωση της διαταραχής έτσι ώστε το εκάστοτε άτομο να εντάσσεται σε εξατομικευμένο πρόγραμμα θεραπείας και να επιλέγεται ο σωστός τρόπος αντιμετώπισης της διαταραχής. Η συνεργασία του οικογενειακού περιβάλλοντος με τους θεραπευτές είναι ιδιαίτερα σημαντική επίσης, καθώς καθιστά γρηγορότερη και ευκολότερη την βελτίωση των δυσκολιών των ατόμων με αυτισμό.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ!